

Sihtasutus Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus

Reg. Kood 90008123

KONSOLIDEERITUD aruandeaasta aruanne

Aruandeaasta algus: **01.01.2023**

Aruandeaasta lõpp: **31.12.2023**

Aadress: Sadama 16
90502 Haapsalu

Sidevahendid: telefon: +372 4725400
e-post: info@hnrk.ee
www.hnrk.ee

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Organisatsiooni tegevus	4
Personalitöö	5
Töötajate tagasiside ja rahulolu	6
Teadus- ja arendustegevus.....	7
Ravitöö	8
Ravitöö statistilised näitajad	8
Meeskonnatööde toimumine ja eesmärkide täitmine	11
Kõrgtehnoloogiliste vahenditega osutatud teenused	12
Patsientide tagasiside.....	12
Majandustegevuse aruanne	14
Bilanss.....	14
KONSOLIDEERITUD BILANSS (eurodes)	15
KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE (eurodes)	16
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (eurodes)	17
NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE (eurodes)	18
Raamatupidamise aastaaruande lisad	19
Lisa 1. Kasutatud arvestuspõhimõtted	19
Lisa 2. Kontserni tütarettevõtted	23
Lisa 3. Raha (eurodes)	24
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed (eurodes)	24
Lisa 5. Varud (eurodes).....	25
Lisa 6. Materiaalne põhivara (eurodes).....	25
Lisa 7. Laenukohustused (eurodes).....	26
Lisa 8. Maksukohustised (eurodes)	27
Lisa 9. Võlad töövõtjatele (eurodes)	27
Lisa 10. Tulu ettevõtlusest (eurodes).....	27
Lisa 11. Majandamiskulud (eurodes).....	28
Lisa 12. Tööjõukulud (eurodes)	29
Lisa 13. Muud tegevuskulud (eurodes)	29
Lisa 14. Muud finantstulud ja –kulud (eurodes)	29
Lisa 15. Annetused ja toetused (eurodes).....	29
Lisa 16. Seotud osapooled (eurodes)	30
Lisa 17. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss (eurodes).....	31
Lisa 18. Emaettevõtte konsolideerimata tulemiaruanne (eurodes)	32
Lisa 19. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes).....	33
Lisa 20. Emaettevõtte konsolideerimata netovara muutuste aruanne (eurodes).....	34

Tegevusaruanne

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse (HNRK) põhitegevus on osutada ambulatoorset ja statsionaarset eriarstiabi ning teisi seonduvaid tervishoiu- ja sotsiaalteenuseid. Majandusaasta aruanne esitatakse konsolideerituna koos tütarettevõtte HNRK Abivahendikeskus OÜ ja HNRK Toetusfond SA tulemustega. 2023. aasta oli HNRK juubeliaasta – 65. aastat asutamisest. Juubelile pühendatud üritused toimusid läbi aasta ning kulmineerusid juubelikonverentsiga septembrikuu alguses. Juubelikonverents oli sisukas HNRK inimeste – personali ja patsientide – ettekannetest kantud sündmus, mis sai palju positiivset tagasisidet. Põhitegevuse, taastusravi teenuste üldmaht oli 7 426 520 eurot, 2022. aastal 5 727 429 eurot. Taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid osutati 2023. aastal haiglas kokku 25 093 voodipäeval, millest Tervisekassa rahastas 95,88% ehk 24 060. Päevaravis osutatud teenuste maht kasvas võrreldes 2022. aastaga. Toimepidevuse häired olid ambulatoorse taastusravi teenuse osutamisel, sest nappis arstlikku ressursi. Aasta lõpus kinnitas nõukogu juhatuse ettepaneku mitte pikendada sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuse osutamise lepingut Sotsiaalkindlustusametiga (SKA), sest lepingu tingimusi muudeti rahastaja poolt HNRK'le ebasoodsas suunas. Samuti ei olnud SKA valmis läbirääkimisteks. 2023. aasta sügisel toimusid muudatused HNRK nõukogus ja juhatuses. 2023. aastal lõppes Tervisedenduse ja rehabilitatsiooni kompetentsikeskuse projekt. Aasta lõpus said valmis 6 isolatsioonipalati. Novembris koostati tegevuskava 2024. aastaks. Tervisekassa poolt välja pakutud alternatiivne rahastusmudel, mida 2022. aastal lubati, oli suunatud üldhaiglatele, sobivus taastusravihaiglale 2023. aastaga ei selgunud. Seega säilib oluline oht HNRK jätkusuutlikkusele monoproofilse taastusravihaiglana, sealjuures neurorehabilitatsiooni kompetentsikeskusena.

Abivahendikeskus OÜ põhitegevusalaks on tehniliste abivahendite ja meditsiiniseadmete jaemüük ning laenutamine, abivahendialaste teenuste osutamine ning individuaalsete ortooside valmistamine. Osühingul oli 2023. aastal 3 töötajat: juhataja, klienditeenindaja ja ortoosimeister. Kaks töötajat on läbinud abivahendispetsialisti koolituse, mis on vajalik Sotsiaalkindlustusameti koostööpartnerina teenuse osutamiseks. 2023. aasta müügitulu oli 267 602 eurot, mis on 3 767 euro võrra väiksem, kui 2022. aastal. Kasvas kindlate püsiklientide arv. 2023. aastal sai uuendatud ortoosimeistri kabinetti erinevate töövahenditega ja mööbliga, loodi uus kodulehekülg ning külastati Remscheidis koostööpartnerit Schein ja Düsseldorfis Rehacare invamessi, kus leiti uusi koostööpartnereid. Suurendati kaupluse tootevalikut. Seisuvoodeid renditi 12 inimesele, teraapiarattaid 5 lapsele.

HNRK Toetusfond SA peamised eesmärgid on taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine ning ravitöö toetamine SA Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses, taastusravi- ja rehabilitatsioonialase erialahariduse ja teaduse toetamine ning arendamine Eestis ning tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna igakülgse arendamise toetamine Eestis eesmärgiga edendada ühiskonna teadlikkust taastusravi- ja rehabilitatsioonivaldkonna ja sellega seotud sotsiaalsete probleemidega. HNRK Toetusfond SA üks põhimõtetest on, et ellukutsutavatel projektidel peaks olema kollektiivne kasu ehk kogutud raha eest ostetud vahendid, korraldatud koolitused, planeeritud tegevused või uuringud peaksid olema kasutatavad ja rakendatavad paljude patsientide poolt või nende hüvanguks. 2023. aastal kogus Toetusfond annetusi 11 159 eurot, sellest eraisikuannetusi oli 3 661 eurot. 2023. aastal oli üks heategevuskampaania: Teatejooks. Teatejooks toimus septembris. Teatejooksu eesmärk oli koguda raha robotise vahendi Temi soetamiseks. Temil on võimekus juhendada inimesi ruumis liikumisel etteantud trajektoiril tutvustada teenuseid või tooteid, liikuda koos tuttava inimesega. Temiga saab teha videokõnesid

või otsida internetist infot. Toetusfond kattis ka kahe Hollandi tootja Armon Edero seeria käetugede soetamise kulud. Käetoed kinnituvad laua külge ja toestavad patsiendi küünarvart. 2023. aastal jätkas Toetusfond ilma eraldiseisva juhatuse liikmeta. Tööülesanded olid delegeeritud HNRK juhataja vahendusel HNRK töötajatele.

HNRK missioon: Rohkem toimekaid ja rahulolevaid inimesi kaasaegse neurorehabilitatsiooni tulemusena.

HNRK visioon: Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus on Põhjamaade ja Baltikumi kaasaegseim neurorehabilitatsioonikeskus, mis pakub tervikliikku ja inimkeskset teenust akuutsest taastusravist rehabilitatsiooni teenusteni ning on maailmas tunnustatud valdkondlik teadus- ja pädevuskeskus.

Organisatsiooni tegevus

HNRK tegevus tugineb suuresti 2021. aasta detsembris haigla nõukogu poolt kinnitatud HNRK arengukavale aastateks 2022-2024 ning strateegilistele suundadele aastani 2035. HNRK lähtub oma tegevuses EQUASS-i (*European Quality in Social Services*) kvaliteedistandardist ja selle rakendamisest alates 2011. aastast. 2023. aastal algatasime esmased arutelud EQUASSi sobivusest HNRK vajadustega ning tõenäoliselt on HNRK liikumas uue, rehabilitatsiooni spetsiifilisema kvaliteedisüsteemi leidmise poole.

2023. aastal muutus HNRK juhtimine, septembrikuus astus juhatusest tagasi Toomas Danneberg, 2022. aasta aprillis HNRK meeskonnaga liitunud ravijuhi, dr. Egle Seppo teatas töölt lahkumisest. Septembrikuust on HNRK nõukogu esimees Kersti Esnar. Oktoobrikuust alustas uus kaheliikmeline juhatus: Kadri Englas juhatuse esimehena ja Mari-Liis Ööpik-Loks juhatuse liikmena. 2023. aastal lisandusid täistööajaga juhatuse kabineti liikmeteks innovatsioonijuht ja koolitusspetsialist. Õnnestus värvata üks üldarst.

Traditsiooniliselt panustati valdkonnapõhisesse ühiskondlikku ja koolitustegevusse: aasta vältel on kaks haigla töötajat olnud seotud taastusravi ja rehabilitatsiooni valdkonna erialaseltside juhatuse tööga, osaletud on valdkonna infopäevadel ja aruteluseminaridel.

2023. aastal oli HNRK praktikabaasiks kokku 81 õppurile, kellest välismaalasi oli 11.. Lisaks võõrustas HNRK 10 töövarju. Kokku juhendati tudengeid 2023. aastal 11 729,55 tundi (2022. aastal 10 694 tundi). Alates 2023. aastast on HNRK Tallinna Tervishoiukõrgkooli õendusõppe Haapsalu õpperühma koostööpartner õppetöö läbiviimisel ja praktikabaasina. 2023. aasta septembris alustas HNRK-s õppimist Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli tegevusterapeutide kursus, kes õpib regionaalses õppes ehk enamuse õppetööst toimub koolist väljaspool, seekord Haapsalus. Õpperühmas on 25 tulevast tegevusterapeuti, kellest loodame tõhusat järelkasvu ja lisandust ka HNRK meeskonda.

2022. aastal koostöös Terviseameti ja Riigi Infosüsteemi Ametiga koostatud toimepidevuse (sh. IT) analüüsi täiendati ja tegevusekava rakendati 2023. aastal. Soetati ja paigaldati uus tervet haiglat varustav elektrigeneraator. Koostöös Riigi Infosüsteemide Ametiga viidi läbi küberturvalisuse audit ning planeeriti küberturvalisuse harjutust. Valmistati ette EITSi kasutusele võtmist 2024. aastal.

Aasta lõpus valmisid 6 isolatsioonipalati ja uus generaator, mis olid finantseeritud Tervise- ja tööministri määruse „Tervishoiu hädaolukordadeks valmistumise korraldamine haiglavõrgu kavas nimetatud haiglates“ kaudu. Algatati mitmeid projekteerimise plaane: parkla ümberehituse projekt, V korruse katuse ja klaasseina ümberehituse projekt, kliiniliste osakondade söögitubade renoveerimise ja kaasajastamise projekt. Projektide olemasolul on võimalik hinnata ehitusprojektide maksumust ning planeerida töid. 2023. aastal võeti kasutusele MS Office 365, mis laiendab ühistöö võimalusi, aitab arendada infovahetusega seotud küsimusi ning lihtsustada dokumentide loomist.

2023. aasta novembris koostasime ühiselt HNRK tegevuskava aastaks 2024. Tulenevalt HNRK arengukavast kajastavad need olulisid tegevusi kolmes valdkonnas: ravitöö, personal ja organisatsioon, lisaks vajalikke investeeringuid. 2024. aasta olulisimaks prioriteediks on personali leidmine ja/või edasiviivate koostöölepe ja plaanide pidamine, et personalipuudusele vaatamata teenuse osutamist jätkata. Kõige murettekitavam on taastusraviarstide vähesus – prognoosid taastusrstide hulgale on väga murettekitavad ning eriala populaarsus vähene, HNRK võimalused taastusrste Haapsallu meelitada kesised. Sellele sarnane on seis psühhosotsiaalsete spetsialistidega, kuigi probleemide alged on teistlaadsed. Psühholoogide puhul on värbamise takistuseks valdkonnasisesed ebaratsionaalselt suured piirangud teenuse osutajatele (konkreetsete kutsete olemasolu, vajalik töökogemus enne tervishoidu tööleasumist jne), logopeedide puhul väike hulk ning tervishoiuvaldkonna võimetus konkureerida haridusvaldkonnaga. Kerge ei ole ka teiste spetsialistidega, aga eelnimetatud on kujunenud ohuks HNRK jätkusuutlikkusele. Teine tähtis tegevus 2024. aastal on HNRK järgmise kolme aasta arengukava koostamine, mida on plaanis teha laiapõhjaliselt.

2023. aastal investeeriti põhivarasse 1 118 697 eurot. Haigla 2022. aastal investeeriti põhivarasse 235 000 eurot. Tütarettevõtte HNRK Abivahendikeskus ei ole põhivarasse investeerinud 2023. ega 2022. aastal.

Personalitöö

Personalitöö on jätkuvalt üks olulisim ja aasta-aastalt keerukam väljakutse HNRK juhtimises. Suurim ülesanne on värvata ravitööd tegevaid töötajaid. HNRK personalitööd iseloomustab rahvusvaheline töökeskkond, avatud suhtumine ja töötaja kõrge tööelukogemus. Peame oluliseks töötajaskonna mitmekesisust, töökeskkonda ja töötajasõbralikku töökultuuri, töötajatelt saadud tagasisidet ning koostööd, mille raames lepitakse kokku parendus- ja arendustegevused. Töötajad annavad tagasisidet igapäevase tööelukogemuse mõõtmise tööriista Moticheck vahendusel ning kord aastas toimuva koostöövestluse käigus. Koostöövestluste tulemused ja ettepanekud arutatakse läbi valdkonna juhtidega ning tagasiside küsitluse tulemused ja ettepanekud arutatakse läbi iga vastava osakonna töötajatega. Töötajate tööelukogemuse hoidmisel ja parendamisel on oluline pidev ja ajakohane tagasiside saamine ja sellele operatiivne reageerimine.

Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses on seisuga 31.12.2023 kokku 173 töötajat (Tabel 1), kellest seitsme töösuhe oli selle kuupäeva seisuga peatunud seoses lapsehoolduspuhkuse või vanemapuhkusega. Osalise tööajaga töötas kaksümmend kuus töötajat. 2023. aastal oli kaasatud neli abiõde ning kaks arst-residenti. Personali hulgas oli 31.12.2023 seisuga kolmteist välismaalast, neist üheksa töötajat erinevatest Euroopa Liidu riikidest ja neli kolmandatest riikidest (s.h kaks Ukraina kodanikku). Töötajate keskmine vanus on aastaga pisut vähenenud: 2023. aasta 31. detsembri seisuga oli töötajate keskmine vanus 48,13 võrreldes aastataguse keskmise vanusega 48,89.

2023. aastal nagu ka eelmistel aastatel oli personalitöös suureks murekohaks taastusarstide ja tippspetsialistide - eelkõige füsioterapeutide, logopeedide ja tegevusterapeutide - nappus. Värbamistegevused on toonud üksikuid tippspetsialiste, kuid selleks, et võimaldada eesmärgipärasest erialatöö koormust, panustamist teadus- ja arendustegevusse ning pakkuda head tasakaalu töö- ja eraelu vahel, on jätkuvalt vajadus täita vähemalt 6 füsioterapeuti ja 2 tegevusterapeuti ametikohta, lisaks logopeedi ja psühholoogi ametikohad. Ühe olulise värbamistegevusena näeb HNRK endiselt noorte arstide ja tippspetsialistide arendamist läbi residentuuri, praktika, vabatahtliku töökogemuse jt tegevuste, mis võimaldab kogeda HNRK tegevusfilosoofiat, organisatsioonikultuuri ja töökeskkonda, s.h. Haapsalut ja Läänemaad.

Tabel 1. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse töötajate arv 2023. ja 2022. aastal.

	31.12.2023	31.12.2022
Arstid	7	7
Õed	24	23
Hoolduspersonal	38	36
Rehabilitatsiooni valdkonna tippspetsialistid	46	44
Rehabilitatsiooni valdkonna spetsialistid	12	9
Teised töötajad	46	47
Töötajad kokku	173	166

Töötajatele arvestatud töötasu koos maksudega oli 2023. aastal 4,64 mln eurot, 2022. aastal 3,76 mln eurot. Haigla keskmine brutopalk oli 2023. aastal 1 749 eurot kuus (2022. aastal, 1 597 eurot). Sihtasutuse juhatuse liikmete teenistustasu koos sotsiaalmaksuga arvestati 2023. aastal kokku 173,4 tuhat eurot. Nõukogu liikmete tasu koos sotsiaalmaksuga arvestati kokku 17,2 tuhat eurot.

Töötajate tagasiside ja rahulolu

2023. aastast on rakendatud töötajate tööelu kogemust hindav lahendus Moticheck. Selle süsteemi rakendamine ei ole toonud oodatud muutusi, sest personali käitumine vastuseid andes on sarnane varasema süsteemiga: osalemise aktiivsus on pigem madal (ca 44%), sealjuures madalam kui varasemalt, ning kommenteeritakse oma hinnanguid pigem harva. Arutelu on tekitanud töötajatele saadetavate küsimuste iseloom: mida küsimusega teada saada tahetakse. Juhtimise seisukohalt on keerukas saada adekvaatset ülevaadet personali meeleoludest ja vajadustest, sest küsimuste hulk on väga suur, mistõttu jääb vajaka stabiilsusest. Valdkonnad omakorda on ülemäära laiad. Lisaks on igakuine kulu süsteemile üllatavalt suur. 2024. aastal püüame suurendada personali vastamisaktiivsust ning tegeleda küsimuste vähendamise võimalusega. Samuti kaalume süsteemi väljavahetamist soodsama lahenduse vastu.

Võrreldavuse huvides viisime 2023. aastal läbi personali rahulolu-uuringu ka küsides varasematel aastatel esitatud küsimusi. Kasutasime selleks Motichecki tehnilisi võimalusi, et personal saaks kasutada sama vastamise loogikat. Tulemused arvutasime ümber, et varasemate vastustega võrreldavus säiliks. 46, 7% töötajaid osales, mis on madalam kui eelmistel aastatel. Töötajate rahulolu oli valdavalt hea. Kõige kõrgema keskmise tulemusega olid väited: kas sa oled uhke HNRK üle ja oled rahul, et kuulud siia ettevõttesse; kas tead hästi, mida sinult sinu töökohal oodatakse; kas oled rahul oma positsiooniga. Kõige madalamalt hinnati osakondade vahelist koostööd ning palka ja teisi rahalisi hüvitisi. Töötajate tagasisidet on regulaarselt arutatud läbi aasta ning ellu on viidud parendustegevusi vastavalt tagasisidele.

Parendustegevused töötajate heaolu ja töökogemuse parandamiseks jätkuvad 2024. aastal. Olulised teemad on töökeskkond: ruumipuuduse vähendamine nii kabinettide kui teraapiaruumide osas, puhkepauside võimaluste parendamine, osakondade vahelise koostöö soodustamine, infoliikumise sujuvuse parandamine.

Teadus- ja arendustegevus

HNRK teadus- ja arendustegevuse (T&A) maht oli 2023. aastal ca 32 000 eurot. Sellest peamise osa moodustas Tervisedenduse ja rehabilitatsiooni kompetentsikeskuse (TERE KK) tegevus. 2023. aasta oli märgiline, sest TERE KK projekt lõppes augustis. HNRKs asuva TERE KK taastusravilabori tegevused jätkusid ja jätkuvad ka edaspidi. 2023. aastal valmistati koostöös Tallinna Ülikooli Haapsalu Kolledžiga ette projektitaotlust PEEK-meetme vahenditest piirkondliku tervisemajanduse elavdamiseks. Aasta viimastel päevadel selgus siiski, et projekt rahastust ei saanud. 2024. aastal jätkuvad tegevused lisarahastusprojektide leidmiseks. 2023. aasta teadus- ja arendustegevusest väärivad esiletõmmist:

Projektitegevused:

- TalTech Tarkvaraarenduse Instituut: kõnnilabori projekt.
- Toodete/teenuste testimised HNRK Eluslaboris: TalTech tudengiprojekt (Vanimek OÜ).
- TalTech Tarkvaraarenduse Instituut: liikumisanalüüsi projekt

Koolitustegevused:

- Pärnu Haigla: FIM koolitus;
- Ida-Tallinna Keskhaigla: FIM koolitus
- Konsultatsioon Häädemeeste Eakate Kodule „aktiivsust soodustava keskkonna loomine“;
- HNRK Juubelikonverents;
- „NDT Advanced Upper Extremity Course“ avalik koolitus;
- „NDT Introductory Course in the Contemporary Model of NDT for Individuals post Stroke or Brain Injury“ avalik koolitus;
- „NDT Advanced Gait Course“ avalik koolitus;
- Käo põhikool: „Rikastatud keskkonna loomine“ koolitus;
- Käo põhikool: „Ratastoolioskuste õpetamine algajatele“ koolitus;
- „Course on Stroke Management for Physiotherapists“- avalik koolitus Lätis.

HNRK tutvustamine ja koostöökohtumised:

- HNRK tutvustus, õppepäevad ja koolitused: Tallinna Tervishoiu Kõrgkooli, Tartu Tervishoiu Kõrgkooli ja Tartu Ülikooli, Haapsalu Kolledži tudengitele, Haapsalu Kutsehariduskeskuse õpilastele, Läänemaa Ühisgümnaasiumi õpilastele.
- HNRK tutvustused ja koostöökohtumised: Haapsalu Sotsiaalmaja Läänemaa Väarikate ühendus, Haapsalu ja Läänemaa perearstid, Tervisekassa, HealthPhy arendajad, TalTech (Tarkvaraarenduse Instituut), Sotsiaalkindlustusamet, LAIFE, RightStep, Fysioline, Töötukassa, SpeakTx, Tallinna Tervishoiu Kõrgkool, SA Läänemaa, Rehasoft OÜ, PERH, Hocoma, Ida-Tallinna Keskhaigla, Tervisedenduse ja Rehabilitatsiooni Kompetentsikeskuse Konverentsi ettekanded, HOPE rahvusvaheline programm, Riia Stradinši ülikool jne.

1. Projekt koostöös TalTech-ga (algas novembris 2022.a.). HNRK liikumis- ja kõnnianalüüsi laboris läbiviidud 3D kõnnianalüüsil saadud andmete ja videote uurimise tulemusena, selgitas TalTechi arendustiim välja võimalused ressursimahuka kõnnianalüüsi tulemuste analüüsimise lihtsustamiseks ja arendustegevuseks tehisintellekti (AI) abil ning kõnnianalüüsi lisavõimaluste loomiseks. Kuna kõnnianalüüsi näol on tegemist väga mahuka uuringuga nii uuringu läbiviimise kui andmete analüüsi mõttes, siis täna on kõnnilaboris võimalik läbi viia uuringuid keskmiselt ühele patsiendile nädalas. Koostöö tulemusena sündis laste füsioterapeudi Killu Mägi osalusel teadusartikkel „*Enhancing Cerebral Palsy Gait Analysis with 3D Computer Vision: A Dual-Camera Approach*“, mille Taltech esitab konverentsile CoDIT 2024, edasine arendustegevus ootab rahastust.
2. Koostöö TalTechi mehaanikainstituudi tudengiga (Vanimek OÜ) tootearenduse *Jalatallalihaste treenimismasina* arendamisel. Koostöö tulemusena hindasime sobivus meditsiinilisest ja terapeutilisest vaatenurgast; võimalikke rakendusvaldkondi erinevate patsiendi probleemide ja näidustuste korral; toote funktsionaalsust ja kasutusmugavust; disainiga seotud aspekte ning toote ohutust. Lisaks andsime ka omapoolsed parendussoovitused toote edasiseks arenduseks. Hinnangu koostamiseks kaasasime nii patsiente kui erinevate erialade eksperte.
3. Projekt koostöös TalTechiga. 11.2023 alanud arendusprojekti eesmärgiks on koguda kvaliteetseid liikumisandmeid tehisintellektil (AI) baseeruvate mudelite treenimiseks, eesmärgiga prognoosida patsiendi taastusravi teekonda. Kokku on lepitud projekti kaasata vähemalt 32 alaseljavaluga patsienti ja 3 HNRK füsioterapeuti. Tööde valmimise aeg on plaanitud II poolaasta 2024.

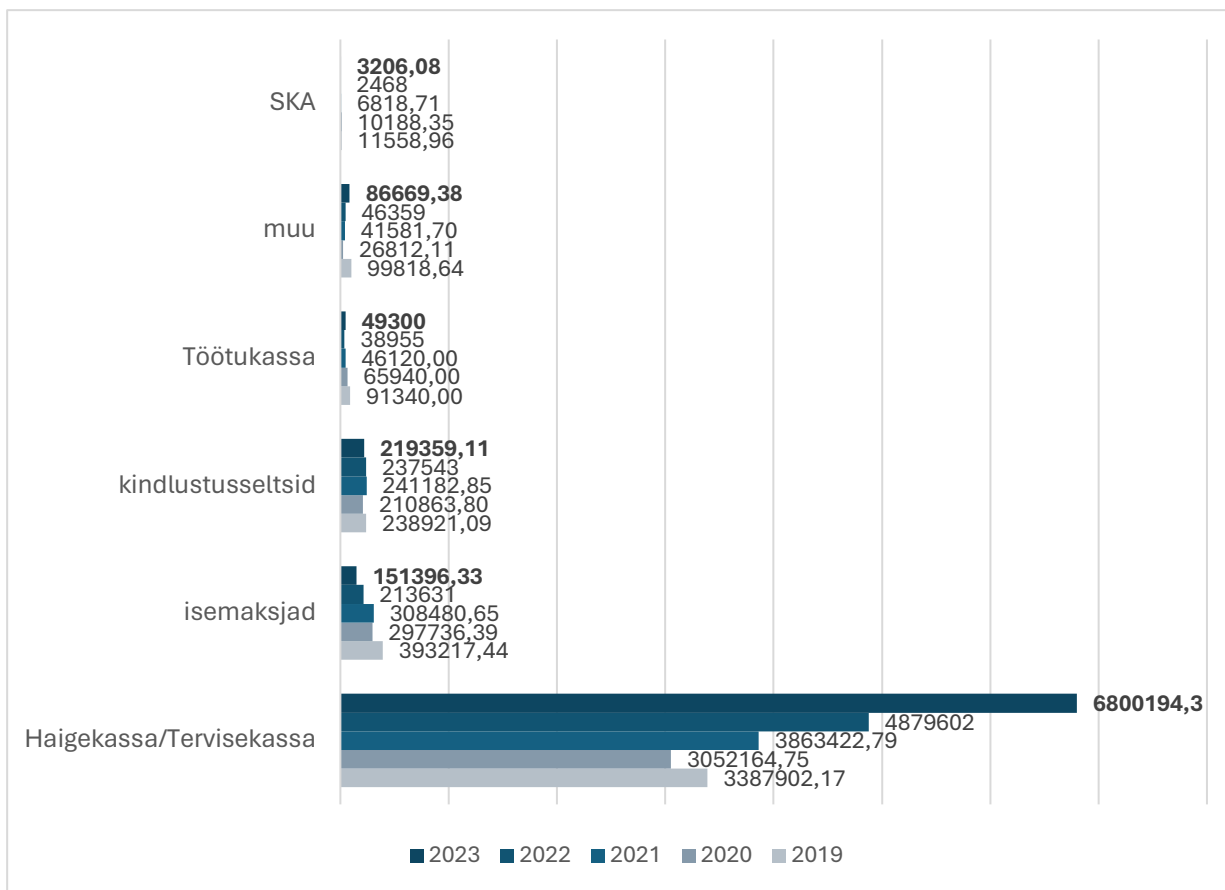
HNRK töötajatele suunatud koolitustegevus on HNRK jätkusuutlikkuse üks alustalasid. Valdonna koolitustel ja konverentsidel osalemine on soositud nii Eestis kui välismaal. 2023. aastal olid haigla koolituskulud kokku 106 tuhat eurot, mis teeb 2,3% aasta tööjõukuludest, 2022. aastal 113 tuhat eurot, mis oli 3 % aasta tööjõukuludest.

Ravitöö

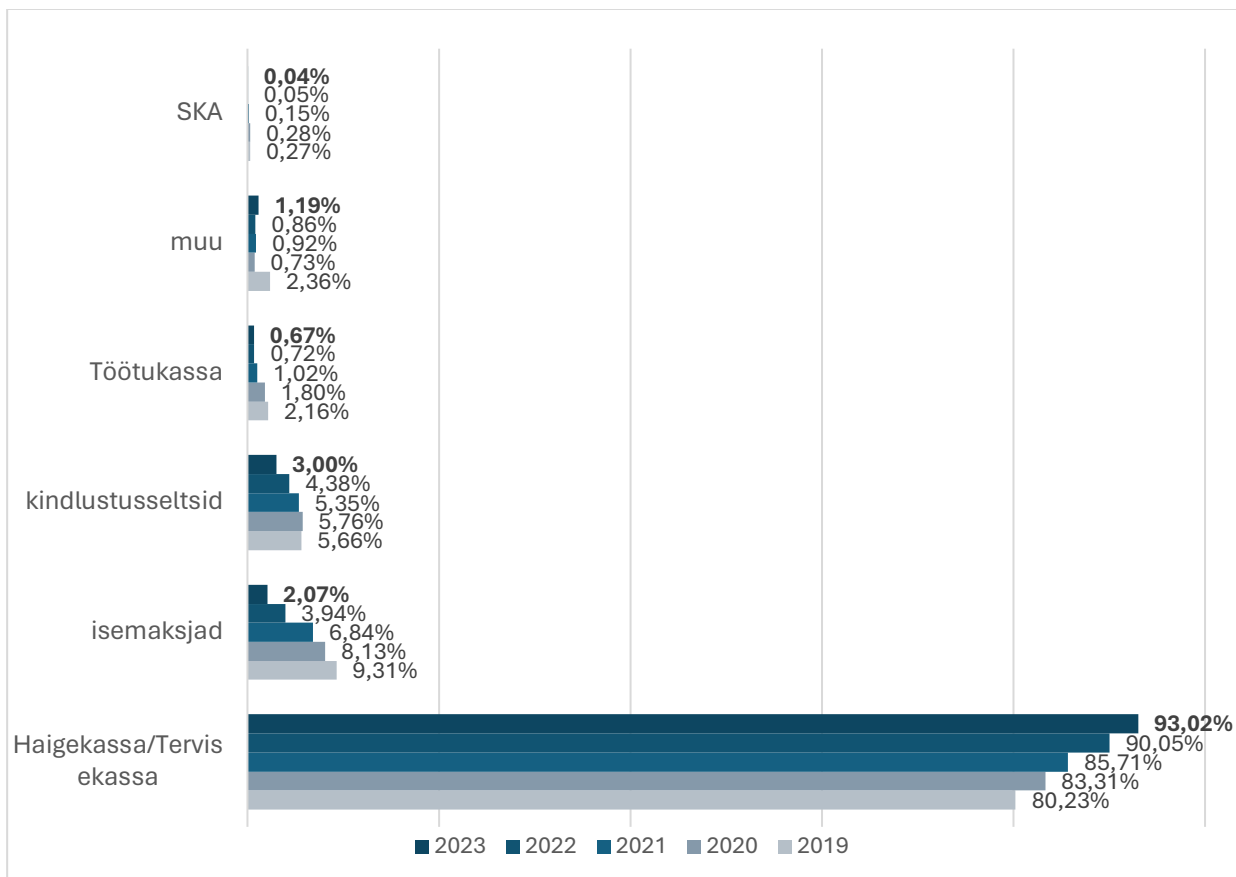
2023. aastal osutas HNRK taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuseid 1909 statsionaarsel, 1 433 ambulatoorsel ja 129 päevaravi haigusjuhul. Kokku mahus 7 341 753 eurot, võrreldes 5 647 617 euroga 2022. aastal.

Ravitöö statistilised näitajad

Põhitegevusega seotud teenustest moodustas 2023. aastal raviteenuste müük 93% ehk 6 800 194 eurot, 2022. aastal 90% mahus 4 879 602 eurot. Proportsionaalselt moodustab Eesti Tervisekassale osutatud teenuste maht suurima osa HNRK rahastusest. Tervisekassa rahastuse osakaal on suurenenud teiste rahastajate arvelt. Voodihõive oli 70%, nagu eelmiselgi aastal.

Joonis 1A. Põhitegevuse mahu jaotus rahastajate lõikes viimasel viiel aastal: 2019-2023, €

Joonis 1B. Põhitegevuse mahu jaotus rahastajate lõikes viimasel viiel aastal: 2019-2023, %

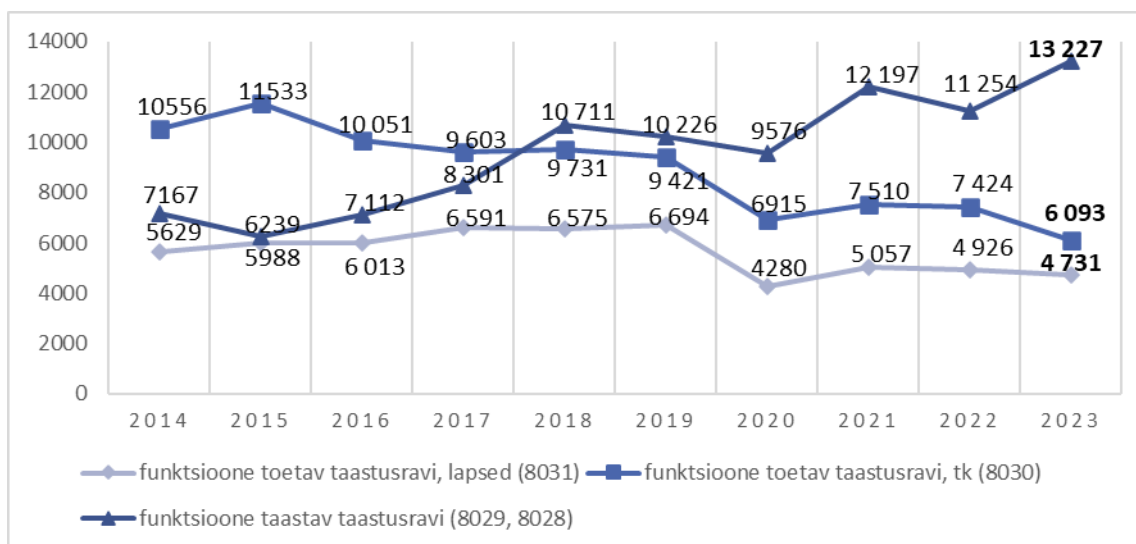
2023. aasta oli ravitöö tegevuse vaatest esimene, mille kohta võib öelda, et oleme naasnud tavapärasesse rütmi ja koroonaviiruse mõjud ei ole avaldanud märkimisväärset mõju põhitegevusele. Eelmistel aastatel ilmnunud trendid kinnitusid: Tervisekassale müüdavate teenuste osakaal tõusis veelgi, päevaravi vormis teenuste osutamise maht samuti, oodatust suuremaid väljakutseid põhjustas ambulatoorse lepingu täitmine tulenevalt raskustest värvata vastuvõtvat taastusarsti. Aasta lõpu seisuga oli Tervisekassa lepingu täitmine siiski edukas, ulatudes ca 97%.

Aasta viimasel nõukogu koosolekul sai kinnitatud juhatause ettepanek peatada sotsiaalse rehabilitatsiooniteenuste osutamine, sest Sotsiaalkindlustusameti poolt ette pandud uuendatud lepingutingimused ei olnud HNRK-le vastuvõetavad ning rahastaja ei olnud valmis läbirääkimisteks. Lisaks, on ajale väga jalgu jäänud kõnealuse teenuse hinnad ning teenuse nõudlus HNRK'lt on viimastel aastatel olnud väga madal. 2023. aastal vaid suurusjärgus 3000€. Teiste rahastajatega oli 2023. aasta märkimisväärsete iseärasusteta.

Tabel 2. Statsionaarsete ja ambulatoorsete ravijuhtude arv ja ravi kestvus aastatel 2018-2023.

Aasta	Voodihõive (%)	Keskmine ravijuhtu kestvus (päevades)	Statsionaarsete ravijuhtude arv	Ambulatoorsete ravijuhtude arv	Päevaravi ravijuhtude arv
2018	84	12,6	2 406	1 635	
2019	83	12,3	2 365	1 677	
2020	65	12,6	1 837	1 766	22
2021	76	12,3	2 194	1 448	70
2022	70	11,9	2 038	1 473	122
2023	70	12,6	1 909	1 433	129

Tulenevalt HNRK arengukavast on haigla jaoks eelkõige oluline pakkuda professionaalset abi vahetult haigestumise järgselt intensiivsel funktsioone taastaval taastusravil viibivatele patsientidele. Nende voodipäevade hulk on viimastel aastatel tõusnud ning saavutas 2023. aastal kümne aasta kõrgeima taseme, 55% kõigist Tervisekassale müüdud ravipäevadest. Tõus oli võimalik kroonilisemas seisus patsientide taastusravi arvelt. Lastele osutatud teenuse maht oli võrreldav eelnevate aastatega. Taoline tendents on patsiendikeskne ning võimaldab HNRK' l senisest mõnevõrra paremini kontrolli all hoida töötajate koormust.

Joonis 2: Haigekassa voodipäevade jaotus aastatel 2014-2023

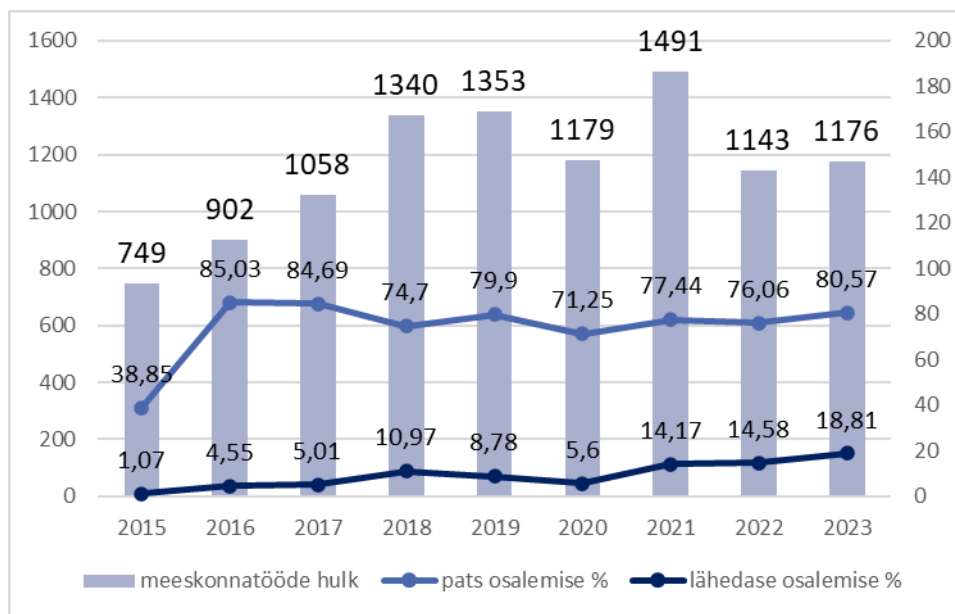
Ravijärjekorras olevate patsientide arv aasta alguse seisuga on 2024. aastal mõnevõrra parem võrreldes eelnevate aastatega. Küll aga ei saa tõlgendada muutust olulise paranemisega teenuse kättesaadavuses, vaid raporteerimise hetkel oleva seisuga. Tegevusaruande kirjutamise hetkel on ravijärjekord taas võrreldav eelmiste aastatega ehk suurusjärgus ca 1000 inimest. Tabelis 3 on toodud ravijärjekorras olevad patsiendid, kellele on raviaeg HNRK-s selleks hetkeks kindlaks määratud. Numbrites ei kajastu need, kelle kohta on ravi vajadust väljendatud ja kelle suunamisi menetletakse. 2023. aastal jätkus ka HNRK-sisene analüüs hindamaks statsionaarsele ravile suunamise ja planeerimise ning statsionaarsele ravile tagasikutsumise põhjendatusest. Päevaravi ja ambulatoorsed teenused on selle alternatiiviks, aga mitte piiranguteta. Päevaravi maht ei saa kasvada lõpmatuseni, sest vajab suuremas mahus teenust osutavaid spetsialiste, kelle värbamisele seab piirid HNRK taristu. Sama on olukord ambulatoorsete teenuste osutamisega. 2023. aasta viimasel kvartalil õnnestu värvata taastusarst, kes viib läbi ambulatoorseid vastuvõtte, mistõttu paranes ambulatoorse taastusravi kättesaadavus. 2023. aastal ilmes selge vajadus interdistsiplinaarse iseloomuga teenuste järele, mis parandaksid teenuste osutamise paindlikust olukordades, mil ühe eriala spetsialisti puudumisel võiks sarnase eesmärgi saavutada teise eriala spetsialisti rakendamine. Näiteks kattuvused füsioterapeudi ja tegevusterapeudi töös

Tabel 3. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse taastusravi teenuse ravijärjekorras olevate patsientide arv 2018. - 2023. aasta alguse seisuga.

	Kokku	Statsionaarne	Ambulatoorne
1. jaanuar 2018	1 126	976	150
1. jaanuar 2019	1 267	1 122	145
1. jaanuar 2020	1 202	951	151
1. jaanuar 2021	970	905	65
1. jaanuar 2022	1 231	1 156	75
1. jaanuar 2023	919	896	23
1.jaanuar 2023	600	575	25

Meeskonnatööde toimumine ja eesmärkide täitmine

Ravitöö on jätkuvalt korraldatud diagnoosipõhiste meeskondadena, mis on end õigustanud. Meeskonnatööde üheks eesmärgiks on püstitada patsiendikeskseid eesmärke, mis on sihitatud patsiendi igapäevase toimetuleku ning sotsiaalse osalemise parendamiseks. 2023. aasta meeskonnatööde hulk on võrreldav eelmise aastaga, patsientide ja patsiendi lähedase osalemine meeskonnatöödel on olnud kerges tõusutrendis (joonis 4): meeskonnatööde hulk 1 176, neist 81% osales patsient ning 19% juhtudest ka patsiendi lähedane. 2023. aastal küpses mõte vajadusest alustada meeskonnatööde sisulise arendamise projektiga 2024. aastal eesmärgiga muuta need inimesekesksemaks ning eesmärgistamisel meeskonnapõhisemaks.

Joonis 4. Meeskonnatööde hulk, patsientide ja patsiendi lähedaste osalemise protsent, 2015-2023.

Kõrgtehnoloogiliste vahenditega osutatud teenused

Kõrgtehnoloogiliste vahendite kasutamine on HNRK teenuste osutamisel lisaväärtuseks ja meie teenuste eripäraks. Nende vahendite kasutamist korraldame ja jälgime igapäevaselt ning nende rakendamissagedus on aasta-aastalt tõusnud. 2023. aastal olid kõrgtehnoloogilised vahendid kasutuses võrreldavalt nn tava-aastatega ja kõrgtehnoloogilisi vahendeid kasutati kokku rohkem kui 19 000 korral. Sealjuures on endiselt suurima kasutusaktiivsusega Erigo vertikaalseerimisrobotid ning Lokomat kõnnirobotid. 2023. aastal alustati uue põlvkonna kõnniroboti LokomatPro Free Combi kasutamist. HNRK on sellest hetkest ainus rehabilitatsioonikeskus Põhja-Euroopas, kus on kasutusel kaks kõnnirobotit. Jõusaali kasutus on jätkuvalt aktiivne, olles sealjuures tõusutrendis nii individuaalse kui grupikasutuse osas: 2021. aastal tegime jõusaalis kokku veidi üle 10 000 teraapia, 2022. aastal veidi üle 11 000 teraapia ning 2023. aastal veidi üle 12 000 teraapia. Samuti on aktiveerunud Tyromotion käerobotite kasutus. Pärast soetamist, aastal 2021. oli nende kasutus kokku 463 korda, 2022. aastal 758 ning 2023. aastal 1224 korda. 2023. aastal viidi läbi 47 3D kliinilist kõnnianalüüsi. 2023. aastal soetasime Bioness funktsionaalse elektrostimatsiooni võimalusega ortoosid, et toetada kõnniteraapiat vabas ruumis. Samuti teisi kõrgtehnoloogilise iseloomuga abivahendeid igapäevaelu tegevusteks, näiteks Edero seeria käetoed Hollandi tootjalt Armon, Endocare söömisabilist.

Patsientide tagasiside

Patsientide tagasiside küsitluse läbiviimine ja analüüsimine on toimunud vastavalt planeeritule. 2023. aastal oli 1 909 statsionaarset juhtu, neist tagasisidestati 817, mis on 42,8% kõigist statsionaarsetest juhtudest. Tagasisidet arutati parendusgrupi poolt kvartaalselt. Vajalik kiire tagasiside edastati kvaliteedispetsialisti poolt jooksvalt. Patsientide rahulolu haiglas osutatud teenustega oli väga hea ehk 3.63 (4-pallilisel skaalal). Kokku hindasid patsiendid statsionaarset raviteenust 13 kategoorias: arsti, füsioteraapia, sotsiaalnoustamine, õendusteenus, toetavad teenused, psühholoogiline nõustamine, hooldusteenused, tegevusteraapia, kõneravi, info kättesaadavus, toitlustus, elutingimused ja abivahendikeskuse teenused. Kõikide teenuste, välja arvatud elutingimused, kõneravi ja info kättesaadavus, tagasiside oli suurepärane ehk üle 3.6 punkti. Kõneravi tagasiside 3.3 peamiseks põhjuseks on kõneravi piiratud kättesaadavus tulenevalt tööjõuressursist. Info kättesaadavuse osas

ootavad patsiendid endiselt rohkem teavet ravivõimaluste kohta HNRK-s oma ravi- või perearstilt. Elutingimustest soovitakse privaatseid palateid, mida meil paraku ruumi puuduse tõttu pakkuda ei ole.

Patsiendid hindavad enim professionaalset, hoolivat, abivalmit ja sõbralikku personali, viisakust, individuaalset lähenemist, maitavat ja mitmekesist toitu. Muutused, mida patsiendid enim ootavad on ruumipuuduse leevendamine palatites - seda eriti laste taastusravi osakonnas - rohkem erinevate alade tippspetsialiste, suuremat basseini ning rohkem parkimiskohti haigla läheduses.

Ravipersonali otsimine ja värbamine toimub HNRKs igapäevaselt. Patsientidelt pideva tagasiside saamine ja selle operatiivne tagasisidestamine on oluline ravitegevuse parendus- ja arendustegevuste planeerimiseks. 2023. aastal jätkati tagasiside küsimist traditsiooniliselt, digitaliseeritud küsimisele üle ei mindud. Patsientide rahulolu küsimine digitaalselt, s.h. kogemuspõhise tagasiside uurimine, on plaanis realiseerida 2024. aastal.

2023. aastal esitati HNRK-le 39 kiitust, 3 ettepanekut ja 3 kaebust. Kõigile kiitustele ja kaebustele vastati vastavalt pöörduja soovile ja HNRK-s kehtivale korrale.

„Hindan kõrgelt kogu meeskonna tööd. Oli tunda hoolivust ning kohusetunnet, et iga patsient saaks võimalikult hea ravi ja et ta ravikeskkond oleks turvaline. Ka maja ümbritsev loodus väärrib kiidusõnu + park õues võimlemiseks. Tänu kõigile! Jõudu ja edu edaspidiseks!“

Patsient

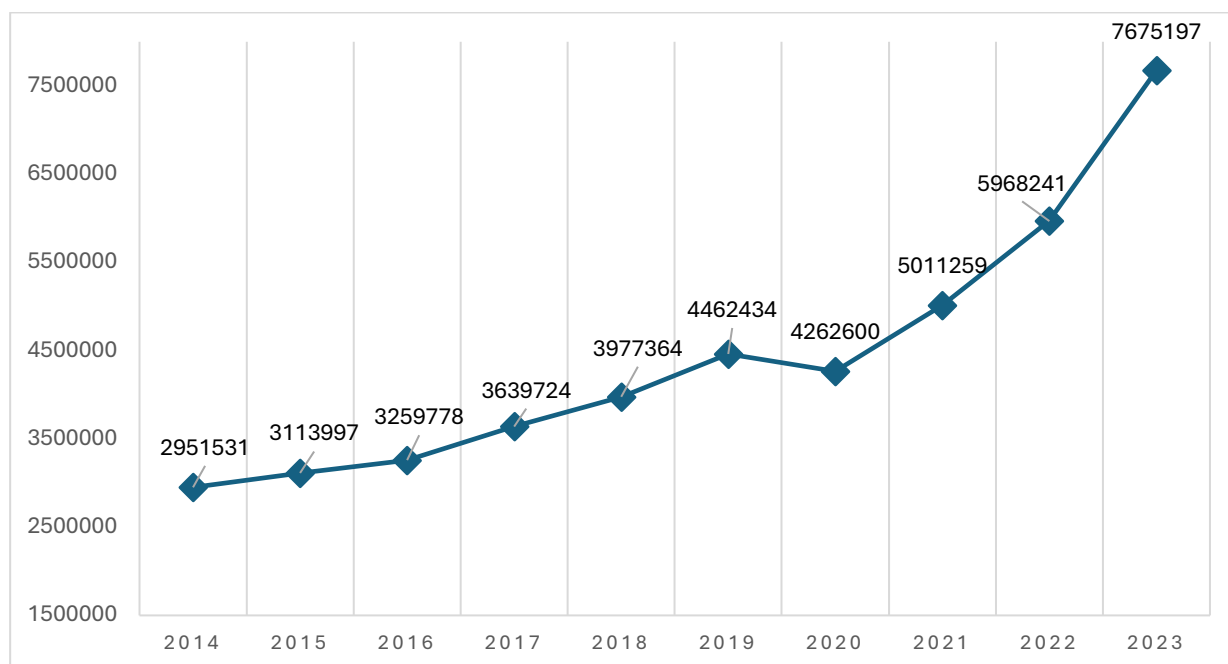
„Meeskonna ühtsust, rõõmsaid nägusid, optimismi igal sammul, kõik pingutavad ühise asja nimel. Parim taastusravi terves Eestis!!! Olen kuulnud, et ka lätlased kiidavad!!!“

Patsient

Majandustegevuse aruanne

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse konsolideeritud aruande 2023. aasta tulud olid kokku 8,51 miljonit eurot. Võrreldes 2022. aastaga suurenes tulu 2,32 miljonit eurot. 2023. aastal kasvas põhitegevusest saadud tulu (joonis 5) 7,68 miljoni euroni võrrelduna 5,97 miljoni euroga 2022. aastal.

Tegevuskulud olid 2023. aastal 6,73 miljonit eurot ja need suurenesid 1,08 miljoni euro võrra võrreldes aastaga 2022. Tööjõukulud suurenesid 2023. aastal 873,7 tuhande euro võrra, moodustades 68,9 % tegevuskuludest. 2023. majandusaasta lõppes 1 851 889 euro suuruse positiivse tulemiga, võrrelduna 538 909 euro suuruse tulemiga aasta varem.

Joonis 5. SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse põhitegevusest saadud tulu (€) 2014. - 2023. aastal.

Bilanss

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus lõpetas 2023. aasta 8,9 miljoni euro suuruse bilansimahuga. 2022. aastal oli bilansi maht 6,7 miljonit eurot. Haigla likviidsuse kordaja ehk maksevõime (raha +laekumata arved jagatud lühiajaliste kohustistega) oli 2023. aastal 6,30 (heaks loetakse kordajat üle 0,9, nõrgaks – alla 0,3). 2022. aasta majandusaastal oli vastav näitaja 5,31. Võlakordaja (lühi- ja pikaajalised kohustised jagatud varad kokku) oli 2023. aastal 0,111 ja 2022. aastal oli see näitaja 0,093. Kui kordaja on alla 0,5, siis finantseeritakse varasid omakapitalist. Finantssuhtarvud on aastaaruandes esitatud konsolideerimata bilansi andmetel.

Haigla personal, seadmed ja muu materiaalne vara ning majanduslik olukord võimaldavad jätkuvalt osutada kaasaegsel tasemel kvaliteetset taastusravi ja rehabilitatsiooniteenust. Konsolideeritud majandusaasta 2023 lõppes positiivse tulemiga 1 851 889 eurot.

KONSOLIDEERITUD BILANSS (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022	Lisa nr.
VARAD			
Käibevara			
Raha	3 491 870	2 742 002	3
Nõuded ja ettemaksed	1 253 268	595 233	4
Varud	181 425	171 930	5
KÄIBEVARA KOKKU	4 926 563	3 509 165	
PÕHIVARA			
Materiaalne põhivara	3 979 382	3 182 379	6
PÕHIVARA KOKKU	3 979 382	3 182 379	
AKTIVA (varad) KOKKU	8 905 945	6 691 544	
Kohustised ja netovara			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	79 519	60 634	7
Võlad tarnijatele	79 949	81 977	
Võlad töötajatele	359 665	278 059	9
Muud kohustised ja saadud ettemaksed	239 004	217 020	8
KOKKU LÜHIAJALISED KOHUSTISED	758 137	637 690	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	247 118	5 053	7
KOKKU PIKAAJALISED KOHUSTISED	247 118	5 053	
KOKKU KOHUSTISED	1 005 255	642 743	
Netovara			
Sihtkapital	1 861 179	1 861 179	
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	4 187 622	3 648 713	
Aruandeaasta tulem	1 851 889	538 909	
KOKKU NETOVARA	7 900 690	6 048 801	
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	8 905 945	6 691 544	

KONSOLIDEERITUD TULEMIARUANNE (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr.
Tulud			
Annetused ja toetused	830 548	222 985	15
Tulu ettevõtlusest	7 675 197	5 968 241	
KOKKU TULUD	8 505 745	6 191 226	10
Kulud			
Sihtotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-4 924	-5 126	
Tööjõukulud	-4 636 719	-3 763 017	12
Majandamiskulud	-1 398 583	-1 400 538	11
Muud kulud	-370 873	-240 366	13
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-321 694	-244 127	6
KOKKU KULUD	-6 732 793	-5 653 174	
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 772 952	538 052	
Muud finantstulud ja -kulud	78 937	857	14
ARUANDEAASTA TULEM	1 851 889	538 909	

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE (eurodes)

	2023	2022	Lisa nr.
Rahavood põhitegevusest			
Korrigeerimised			
Aruandeperioodi tegevustulem	1 772 952	538 052	
Põhivara amortisatsioon ja ümberhindlus	321 694	244 127	6
Käibemaksukulu põhivara soetuseks	125 606	16 249	
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-730 833	0	
Korrigeeritud tegevustulem	1 489 419	798 428	
Põhitegevusega seotud käibevarade netomuutus kokku	35 516	-415 894	
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus			
Muutus kohustistes, ettemaksetes	101 562	116 303	
Põhitegevusega seotud kohustiste netomuutus kokku	101 562	116 303	
KOKKU RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST	1 626 497	498 837	
Rahavood investeerimistegevusest			
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-22 806	-251 296	
Laekunud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	-636 777	0	
Laekunud intressid ja muu finantstulu	36 155	4	
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	-623 428	-251 292	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Tagasimakstud laenud	-60 634	-60 634	
Tagasimakstud kapitalirendikohustused	-169 080	0	
Makstud intressid	-23 487	-2 219	14
Makstud muud finantskulud			
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-253 201	-62 853	
KOKKU RAHAVOOD	749 868	184 692	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 742 002	2 557 310	3
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	749 868	184 692	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 491 870	2 742 002	3

NETOVARA MUUTUSTE ARUANNE (eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		367 074	367 074
31.12.2021	1 861 179	3 648 713	5 509 892
Aruandeaasta tulem		273 773	273 773
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		367 074	367 074
31.12.2021	1 861 179	3 648 713	5 509 892
Aruandeaasta tulem		538 909	538 909
31.12.2022	1 861 179	4 187 622	6 048 801
Aruandeaasta tulem		1 851 889	1 851 889
31.12.2023	1 861 179	6 039 511	7 900 690

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus (edaspidi: HNRK) 2023. aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud lähtudes Eesti finantsaruandluse standardist. Eesti finantsaruandluse standard on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhend.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse ning tema tütarettevõtete HNRK Abivahendikeskus OÜ ja HNRK Toetusfond SA arvnäitajad on esitatud eurodes.

Konsolideerimise põhimõtted

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud tütarettevõtetega. Elimineeritud on kõik kontsernisisesed nõuded ja kohustused, kontserni ettevõtete vahelised tehingud.

Konsolideeritud aastaaruande lisades esitatud Emaettevõtte konsolideerimata aruanded

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldatakse konsolideeritava üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on jälgitud samu arvestuspõhimõtteid ning osaluste kajastamisel kasutatakse kapitaliosaluse meetodit.

Finantsvarad

Finantsvaraks loetakse raha, lühi- ja pikaajalisi finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja teisi lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantsvara on võetud algselt arvele soetusmaksumus, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab kõiki finantsvaraga seotud kulutusi.

Kõik tavapärasel turutingimustel toimunud finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t päeval, mil asutus võttis endale kohustuse (näiteks sõlmis lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulatsioonidega nõutud perioodi jooksul.

Raha

Raha ja raha ekvivalendid.

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pangajääki Riigikassa pangakontol.

Nõuded ja ettemaksud

Nõudeid teiste osapoolte vastu kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil, s.t nende nüüdisväärtuses, millest arvatakse maha ebatõenäoliselt laekuvad summad.

Vähemalt iga kvartali lõpus hinnatakse nõuete laekumise tõenäosust. Võimaluse korral hinnatakse iga nõude laekumist iga ostja kohta eraldi. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Juhul kui varem tehtud hinnang ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa kohta hiljem muutub, kajastatakse see hinnangu muutuse perioodis kulu muutusena. Ebatõenäoliseks arvatud nõude laekumisel näidatakse varem kajastatud kulu vähendamist perioodis, mil laekumine toimus.

Varud

Varud on arvele võetud nende soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust ja otsestest veokuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse.

Varude maha kandmine toimub materiaalselt vastutava isiku poolt koostatud aruande alusel. Aruandeaasta lõpu seisuga varud inventeeritakse ja identifitseeritakse kasutuskõlbmatud.

Materiaalne ja immateriaalne põhivara

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 10 000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Tulenevalt Avaliku sektori finantsarvestuse ja –aruandluse juhendist ei kapitaliseerita põhivara soetusmaksumusse käibemaksu ja muid tagasisaamisele kuuluvaid makse ja lõive. Edaspidi kajastatakse materiaalselt põhivara bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Asutus kasutab materiaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset meetodit. Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Aastased amortisatsioonimäärad põhivara gruppide lõikes:

Maa	0%
Hooned ja ehitised	2-5%
Masinad ja seadmed	10-20%
Inventar	10-50%
Arvutustehnika	33-50%
Immateriaalne põhivara	5-50%

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle iga majandusaasta lõpul.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara väärandamisel või siis, kui asutus ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara müügist saadud kasumid ja kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES saldeerituna real „Muud tulud tegevusest”. Varade bilansist eemaldamisel, kasutamiskõlbmatuks muutumise tõttu, tekkinud kahjumid kajastatakse tulemiaruanDES real ”Põhivara kulum ja allahindlus”.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara on võetud algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalse põhivara soetusmaksumusse ei kapitaliseerita käibemaksu ja muid tagasisaamisele kuuluvaid makse ja lõive.

Asutus kasutab immateriaalse põhivara amortiseerimisel lineaarset amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Tarkvara 20 %

Põhivara arvele võtmise alampiir 10 000 eurot.

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse rentniku bilansis arvele vara soetusmaksumuses. Kapitalirendi tingimustel soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara majanduslik eluiga või rendiperiood, olenevalt sellest, kumb on lühem. Kapitalirendimaksud on jagatud finantskuluks ja rendikohustuse tasumiseks selliselt, et intressimäär oleks igal ajahetkel sama. Finantskulud kajastatakse tulemiaruaude real „Finantstulud ja –kulud”. Kapitalirendiga aruandeperioodil kaasnev amortiseeritavate varade amortisatsioonikulu kajastatakse tulemiaruaude real „Põhivara kulum, allahindlus”.

Finantskohustised

Finantskohustisena kajastatakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna tulemiaruaude real „Finantstulud ja –kulud”.

Finantskohustise kajastamine bilansis lõpetatakse, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimisena kajastatakse sihtotstarbeliselt antud ja teatud tingimustega seotud toetusi. Sihtfinantseerimist, millega ei kaasne tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna siis, kui tekib sihtfinantseerimise nõudeõigus. Sihtfinantseerimist, millega kaasnevad lepingulised tulevikku suunatud tingimused, kajastatakse tuluna siis, kui tingimused on täidetud. Saadud sihtfinantseerimine, mille puhul tuluna kajastamise tingimused ei ole täidetud, kajastatakse bilansis kohustusena.

Tegevuskulude sihtfinantseerimise kajastamisel lähtutakse tulude ja kulude vastavuse printsiibist (tulu sihtfinantseerimisest kajastatakse proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega). Varade sihtfinantseerimise korral kajastatakse sihtfinantseerimine tuluna selles perioodis, millal sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis põhivarana arvele.

Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglases väärtuses tekkepõhiselt.

HNRK põhitegevuse tulud on suures osas taastusraviteenuste müük Tervisekassale ning teistele juriidilistele ja füüsilistele isikutele. Muu tuluna tervishoiust kajastatakse kõiki ühekordseid teenuseid, mis ei ole seotud ravitööga.

Tegevustuludena kajastatakse ka arvestatud bilansipäevaks laekumata nõudesummad, mille kohta ei ole esitatud nõudedokumentide (nt bilansipäevaks laekumata eelneva perioodi intressid). Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt.

Kulud

Majandustehingute kajastamisel järgitakse tulude ja kulude vastavuse printsiipi, mille kohaselt kantakse aruandeperioodi kuludesse aruandeperioodi tulude saamiseks vajalikud kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel.

Tööjõukuludena kajastatakse töövõtjatele tekkepõhiselt arvestatud töötasud, nimetatud tasudega maksustamisel võrdsustatud tasud ja erisoodustused ning nendelt arvestatud maksud. Aruandeperioodil välja maksmata tööjõuga seotud kulud kajastatakse kohustusena töötajatele. Kasutamata puhkusepäevade ja välja maksmata puhkusetasude kohustust hinnatakse üks kord aastas aruandeaasta lõpu seisuga ning kajastatakse lõppenud aruandeperioodi kuluna.

Põhivara kulumi ja allahindlusena kajastatakse materiaalse ja immateriaalse põhivara amortisatsioon ning väärtuse langus.

Finantstulude ja -kuludena kajastatakse finantsinvesteeringute ja võetud laenukohustiste tulud ja kulud. Finantstulud ja -kulud kajastatakse nende tekkimise perioodil.

Seotud osapooled

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kontrolli teise osapooli üle või olulist mõju teise osapooli äriotsustele, sealhulgas omanikke, nõukogu ja juhatuse liikmeid, nende pereliikmeid ja ettevõtteid, mille üle eelpool loetletud isikud omavad kontrolli või olulist mõju.

Lisa 2. Kontserni tütaretevõtted

SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse tütaretevõtted:

Tütaretevõtte	Asukohamaa	
OÜ HNRK Abivahendikeskus	Eestimaa	Eestimaa
	2023	2022
Tulu	267 603	271 369
Kulu	-260 914	-250 601
Tulem	6 689	20 768
Netovara	196 874	190 185
SA HNRK Toetusfond	2023	2022
	Eestimaa	Eestimaa
Tulu	11 162	6 719
Kulu	-8 157	-468
Tulem	3 005	6 251
Netovara	37 683	34 677

HNRK Toetusfond SA registrikoodiga 90014230 loodi emaettevõtte SA Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse poolt 2018. aasta märtsikuus kolmel peamisel eesmärgil: (1) taastusravi- ja rehabilitatsiooniteenuste arendamine ja kättesaadavuse parandamine ning ravitöö toetamine Haapsalu Neuroloogilises Rehabilitatsioonikeskuses (HNRK); (2) taastusravi- ja rehabilitatsioonialase erialahariduse ja teaduse toetamine ning arendamine Eestis; (3) tervishoiu- ja sotsiaalvaldkonna igakülgse arendamise toetamine Eestis, eesmärgiga edendada ühiskonna teadlikkust taastusravi- ja rehabilitatsioonivaldkonna ja sellega seotud sotsiaalsete probleemidega.

SA Haapsalu Neuroloogiline Rehabilitatsioonikeskus asutas OÜ HNRK Abivahendikeskuse registrikoodiga 12550059 03.10.2013.a. ning emaettevõtte osaluse määr on 100%. OÜ HNRK Abivahendikeskuse põhitegevusalaks on tehniliste abivahendite ja meditsiiniseadmete jaemüük, laenutamine ning abivahendialaste teenuste osutamine.

Lisa 3. Raha (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Sularaha kassas	1 862	2 715
Raha arvelduskontodel	3 490 008	2 739 287
Kokku raha	3 491 870	2 742 002

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Nõuded ostjate vastu	493 510	531 778
Viitlaekumised	69 340	3 072
Nõuded toetuste ja siirete eest	662 527	38 789
Tulevaste perioodide kulud	27 891	21 594
Kokku nõuded ettemaksed	1 253 268	595 233

Lisas esitatud nõuded on lühiajalised.

Lisa 5. Varud (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Toiduladu	2 234	2 046
Ostetud kaubad müügiks (meditsiiniline kaup)	178 382	169 884
Ettemaksed varude eest	809	0
Kokku varud	181 425	171 930

Lisa 6. Materiaalne põhivara (eurodes)

	Maa	Hooned, ehitised, rajatised	Masinad, seadmed	Muu materiaalne põhivara	Lõpeta-mata tööd	Kokku
31.12.2021						
Ostud ja parandused						0
Amortisatsioonikulu		-104 011	-98 252	-46 515		-248 778
Soetusmaksumus	31 836	3 948 157	976 705	436 551		5 393 248
Muu				-1		1
Akumuleeritud kulum		-1 194 908	-722 420	-284 461		-2 201 789
Jääkväärtus 31.12.2021	31 836	2 753 249	254 285	152 089		3 191 459
Ostud ja parandused		80 623	49 479	104 944		235 046
Amortisatsioonikulu		-104 893	-88652	-50 581		-244 126
Soetusmaksumus	31 836	4 028 780	1 021 008	534 126		5 615 750
Akumuleeritud kulum		-1 299 801	-805 896	-327 674		-2 433 371
Jääkväärtus 31.12.2022	31 836	2 728 978	215 112	206 453		3 182 379
Ostud ja parandused		518 293	600 403			1 118 696
Amortisatsioonikulu		-109 304	-137 985	-74 405		-321 694
Soetusmaksumus	31 836	4 547 073	1 545 183	427 085		6 551 177
Akumuleeritud kulum		-1 409 105	-867 653	-295 037		-2 571 795
Jääkväärtus 31.12.2023	31 836	3 137 968	677 530	132 048		3 979 382

Lisa 7. Laenukohustused (eurodes)

		Jaotus järeljäänud tähtaja järgi			Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta			
Pikaajalised laenud							
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	Intressi määr	Alusvaluuta	Lõpp-tähtaeg
SEB Pank 2019001609 04.02.2019	247 590	60 634	186 956	0	Euribor+ 2,0%	EUR	18.01. 2024
	31.12.2021	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	intressi määr	alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Pikaajalised laenud k	126 321	60 634	65 687	0			
Laenukohustised kokku	126 321	60 634	65 687	0			
	31.12.2022	12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	Üle 5 aasta	intressi määr	alusvaluuta	Lõpptähtaeg
Pikaajalised laenud	65 687	60 634	5 053	0			
Laenukohustised kokku	65 687	60 634	5 053	0			
	31.12.2023						
Pikaajalised laenud	5 053	5 053	0	0			
AS SEB Liising Liisingleping L23100319					6 kuu euribor 2,818%	EUR	12.01. 2028
Kapitalirendikohustised	321 584	74 466	247 118	0			
Laenukohustised kokku:	326 637	79 519	247 118				

Liisitud vara bilansiline (jääk) maksumus		
	31.12.2023	31.12.2022
Kõnnirobot H30682 LokomatrPro	426 391	0

Lisa 8. Maksukohustised (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Käibemaksukohustis	2 502	2 732
Sotsiaalmaksu kohustis	139 990	127 689
Üksikisiku tulumaksu kohustis	82 815	74 123
Töötuskindlustuse makse kohustis	8 659	7 804
Kogumispensioni kohustis	5 014	4 672
Ettevõtja tulumaks	24	0
Kokku võlad ja ettemaksud	239 004	217 020

Lisas esitatud võlad on lühiajalised.

Lisa 9. Võlad töövõtjatele (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
Töötasude kohustis	201 213	155 002
Puhkusetasude kohustis	31 100	28 786
Deklareerimata maksud	126 681	92 656
Muud võlad töövõtjatele	671	1 615
Kokku võlad töövõtjatele	359 665	278 059

Lisa 10. Tulu ettevõtlusest (eurodes)

	2023	2022
Tulud tervishoiust	7 341 753	5 647 617
Tulud majandustegevusest	84 767	79 812
Muu toodete ja teenuste müük	248 677	240 812
Saadud toetused	830 548	222 985
Kokku tulu ettevõtlusest	8 505 745	6 191 226

Lisa 11. Majandamiskulud (eurodes)

	2023	2022
Administreerimiskulud	-107 990	-86 533
Koolitus-, lähetuskulud	-106 281	-113 302
Kinnistute, hoonete, ruumide majandamiskulud	-301 215	-353 263
Sõidukite majandamiskulud	-26 672	-18 908
Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	-155 325	-118 124
Inventari majandamiskulud	-137 593	-69 559
Töömashinate ja seadmete majandamiskulud	-51 067	-53 838
Toiduained	-115 394	-97 766
Meditsiini ja hügieenikulud	-312 090	-414 657
Õppevahendid	-3 548	-1 524
Kommunikatsiooni-, kultuuri jt kulud	-8 272	-556
Eri- ja vormiriietuse kulud	-56 934	-58 098
Mitmesugused majandamiskulud	-16 202	-14 410
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-1 398 583	-1 400 538

Lisa 12. Tööjõukulud (eurodes)

	2023	2022
Palgakulu	-3 434 410	-2 806 599
Sotsiaalmaksud	-1 157 242	-914 820
Erisoodustused koos maksudega	-45 067	-41 598
Kokku tööjõukulud	-4 636 719	-3 763 017
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	152,93	147,55

Lisa 13. Muud tegevuskulud (eurodes)

	2023	2022
Käibemaks kuluks	-244 368	-223 364
Käibemaks põhivara soetustelt	-125 606	-16 249
Maamaks	-618	-618
Ebatöenäoliselt laekuvad nõuded	-168	-15
Riigilõiv	-113	-120
Kokku muud kulud	-370 873	-240 366

Lisa 14. Muud finantstulud ja -kulud (eurodes)

	2023	2022
Intressikulu laenudelt	-23 487	-2 219
Tulu hoiustelt	102 424	3 076
Kokku muud finantstulud ja -kulud	78 937	857

Lisa 15. Annetused ja toetused (eurodes)

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	830 548	222 985

Saadud toetused 2023:

Tallinna Ülikool	32 905
Terviseamet	55 146
Sotsiaalministeerium	730 833
Eraisikud, asutused	11 664

Lisa 16. Seotud osapooled (eurodes)

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnal muud olulised soodustused

	2023	2022
Nõukogu -arvestatud tasu	12 960	12 240
Juhatuse liikme -arvestatud tasu	130 381	109 679

Seoses muutustega juhtimises, seisuga 30.09.2023.a., lahkus juhatuse esimehe kohalt Toomas Danneberg. Nõukogu otsusega jätkas juhatus kaheliikmelisena. Seega alates 01.10.2023 alustas ühe juhatuse liikmena Kadri Englas ja alates 09.10.2023 teise juhatuse liikmena Mari-Liis Ööpik-Loks.

Isikliku sõiduauto kasutamise eest töösõitudeks 2023.a. on T.Dannebergile kompenseeritud jaanuarist-septembrini summas 2 680 euri.

Lisa 17. Emaettevõtte konsolideerimata bilanss (eurodes)

	31.12.2023	31.12.2022
VARAD		
Käibevara		
Raha	3 439 500	2 691 402
Nõuded ja ettemaksed	1 233 696	581 548
Varud	2 234	2 046
KÄIBEVARA KOKKU	4 675 430	3 274 996
PÕHIVARA		
Osalused tütar-ja sidusettevõtjates	234 558	224 864
Materiaalne põhivara	3 979 381	3 170 598
PÕHIVARA KOKKU	4 213 939	3 395 462
AKTIVA (VARAD) KOKKU	8 889 369	6 670 458
Kohustised ja netovara		
Võlad hankijatele	76 948	73 721
Võlad töövõtjatele	353 089	272 182
Muud kohustised, ettemaksed	232 006	210 067
Laenukohustised	79 518	60 634
KOKKU LÜHIAJALISED KOHUSTISED	741 561	616 604
Laenukohustised	247 118	5 053
KOKKU PIKAAJALISED KOHUSTISED	247 118	5 053
Netovara		
Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	1 861 179	1 861 179
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	4 187 622	3 648 713
Aruandeaasta tulem	1 851 889	538 909
KOKKU NETOVARA	7 900 690	6 048 801
KOKKU KOHUSTISED JA NETOVARA	8 889 369	6 670 458

Lisa 18. Emaettevõtte konsolideerimata tulemiaruanne (eurodes)

	2023	2022
Tulud		
Annetused ja toetused	826 982	216 271
Tulu ettevõtlusest	7 341 753	5 647 616
Muud tulud tervishoiust	84 767	79 813
KOKKU TULUD	8 253 502	5 943 700
Kulud		
Annetused ja toetused	-4 924	-2 954
Mitmesugused tegevuskulud	-1 251 882	-1 291 729
Tööjõukulud	-4 552 953	-3 686 404
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-309 913	-213 257
Muud kulud	-370 567	-240 229
KOKKU KULUD	-6 490 239	-5 434 573
PÕHITEGEVUSE TULEM	1 763 263	509 127
Muud finantstulud ja -kulud	88 626	29 782
ARUANDEAASTA TULEM	1 851 889	538 909

Lisa 19. Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne (eurodes)

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Põhitegevuse tulem	1 763 263	509 127
Korrigeerimised		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	309 913	213 257
Põhivara sihtfinantseerimise amort	-730 833	0
Põhitegevusega seotud nõuete, ettemaksete muutus	42 064	-382 730
Varude muutus	-188	-530
Põhitegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	106 073	112 204
KOKKU RAHAVOOD PÕHITEGEVUSEST	1 490 292	451 328
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-1 118 697	-235 047
Saadud sihtfinantseerimine põhivara soetuseks	730 833	0
Korrigeerimine muutustega sihtfinantseerimise nõuetes	-636 777	0
Korrigeerimine kapitalirendi tingimustel soetatud põhivaraga	490 664	0
Laekunud intressid	-66 268	0
Laekunud muu finantstulu	102 419	0
Antud laenude tagasimaksed	8 833	27 129
KOKKU RAHAVOOD INVESTEERIMISTEGEVUSEST	-488 993	-207 918
Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-60 634	-60 634
Makstud intressid	-23 487	-2 219
Tagasi makstud kapitalirendikohustused	-169 080	0
KOKKU RAHAVOOD FINANTSEERIMISTEGEVUSEST	-253 201	-62 853
KOKKU RAHAVOOD	748 098	180 557
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 691 402	2 510 845
RAHA JA RAHA EKVIVALENTIDE MUUTUS	748 098	180 557
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 439 500	2 691 402

Lisa 20. Emaettevõtte konsolideerimata netovara muutuste aruanne (eurodes)

			Kokku netovara
	Sihtkapital/Osakapital nimiväärtuses	Akumuleeritud tulem	
31.12.2020	1 861 179	3 281 639	5 142 818
Aruandeaasta tulem		367 074	367 074
31.12.2021	1 861 179	3 648 713	5 509 892
Aruandeaasta tulem		538 909	538 909
31.12.2022	1 861 179	4 187 622	6 048 801
Aruandeaasta tulem		1 851 889	1 851 889
31.12.2023	1 861 179	6 039 511	7 900 690